

**Олександр СКОПНЕНКО,
Тетяна ЦИМБАЛЮК-СКОПНЕНКО**

ЕЛЕМЕНТИ ПІВНІЧНОУКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В МОВІ ПЕРЕКЛАДУ МИКОЛИ ЛУКАША

У статті проаналізовано роль елементів поліського походження в мові перекладів М. Лукаша. На прикладах, відібраних з перекладів М. Лукаша, показано специфіку функціонування цих одиниць у перекладних текстах.

Ключові слова: *мова перекладу, історія української літературної мови, північне наріччя української мови, староукраїнська мова, діалектизм, архаїзм.*

Якщо підходити до перекладів Миколи Лукаша з „міркою” ареалогії, що розглядає факти мови художньої літератури передусім як продукт певного діалектного простору, то можна констатувати: Майстер використовував помітну кількість виражальних засобів, генетично пов’язаних з поліським наріччям. Такій прихильності до цього ареалу посприяла не так мовна стихія рідної йому Кролевеччини (то Південно-Східне Полісся, – підкреслював сам М. Лукаш), як прагнення творити „соборну українську мову, де поєдналися б тисячолітні набутки територіальних говірок і діалектів, мовні скарби всіх теренів <...>. І тут заслуги його неможливо переоцінити: в доробкові Лукаша відбулася „мовна злука”; Східна Україна поєдналася з Україною Західною, Центральна – з Південною, а також з близькою і заокеанською діаспорами. Для нього не було слів „беззаконних”, – всі вони законні і „діалектні”, і „обласні”, і „вульгаризми”, і „просторіччя”¹. Спираючись на залучені до аналізу твори, можна зробити висновок, що М. Лукаш розумів справжню вагу поліської спадщини в загальнонаціональному фонді, особливо в історичній ретроспективі.

Для того щоб „явити сховане і мовить несказанне”, Лукашеві знадобилося не тільки небуденне знання чужих ідіомів і реального стану тогочасних українських говірок, не лише добрий слух до

¹ Череватенко Л. [післямова :] „Сподіваюсь, ніхто не скаже, що я не знаю української мови” / Л. Череватенко // Фразеологія перекладів Миколи Лукаша : Словник-довідник [Уклали О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк]. – К.: Довіра, 2002. – С. 714.

живомовної стихії, а й чітке усвідомлення, що впродовж тисячолітньої писемної практики головна роль у симфонії українських літературних мов переходила від одного діалектного простору до іншого, не створюючи при цьому в головному конфрацтійній атмосфері. Таке знання було активно-продуктивне, бо знаходило свій вияв у реальних перекладах, творило новий текст (жило в новостворених умовах), на протигагу іншій, суто ригористичній традиції, що обережно підходила до використання діалектних елементів у мові художньої літератури взагалі. Як відомо, понад шістдесят років „на мовному фронті” (за цим політизованим поняттям стоїть ціла епоха суворо регламентованої нормалізації та кодифікації) тривала боротьба з діалектизмами й архаїзмами. Її плоди, з різним смаком і довготривалим посмаком, часто мали вирішальне значення для набуття сучасного образу української літературної мови. Реалізацією цієї боротьби стала філіппіка Л.Первомайського, спрямована проти Лукашевого перекладу „Фауста”: „Тінь справованого Енея стояла за спиною перекладача”². Коли на початку 1980-х готувався до перевидання „Фауст”, то „виринули на поверхню” ці слова, а також „аналогічні за спрямуванням зауваження професора Віктора Коптілова у внутрішній видавничій рецензії 1979 р.”³. Як відповідь на закиди М. Лукаш написав три статті (для внутрішнього видавничого вжитку, бо майже до смерті не мав змоги виступати з публічними дописами) з поясненням принципів добору виражальних засобів у цьому перекладі⁴. Згадані праці цілком можна вважати засадничими для розуміння його творчої методи взагалі, оскільки видно з якою ретельністю перекладач підходив до вибору виражальних засобів. „Лукашеві можна шити які завгодно гріхи, але цього – незнання рідної мови, – мабуть, таки не варто. Коли я її не знаю, то при мені лишається бодай гірка втіха, що я поділяю це незнання з Франком, Кримським та Грінченком”⁵, – схарактеризував свою позицію сам М. Лукаш. На жаль, до нас не дійшли інші Лукашеві відповіді на внутрішньовидавничі рецензії, що могли б глибше розкрити його

² Там само. – С. 728.

³ Стріха М. Микола Лукаш – відомий та невідомий / Максим Стріха // Всесвіт. – 1997. – № 2. – С. 129.

⁴ Статті „Хто такі були двораки?”, „Про змішування західноєвропейських реалій з польськими та про тінь Франца-Йосифа”, „Opus tertium atque ultimum: Про зниження стилю та про скривдженого Мефістофеля” вийшли друком посмертно.

⁵ Лукаш М. Хто такі були двораки? / Микола Лукаш // Всесвіт. – 1997. – № 2. – С. 154.

стилетворчі методи. Про існування таких документів він згадував, звертаючись до працівників видавництва „Дніпро” в дописці до статті „Хто такі були двораки?»: „Прошу не загубити цього мого писання, як то сталося з моїми заувагами на рецензію перекладу «Декамерона»»⁶.

Про Лукашів переклад „Декамерона” Дж. Боккаччо рецензент А. Могила у внутрішньовидавничій рецензії 1963 р. писав так: „Місцями в перекладі Лукаша натрапляємо на небажані факти, коли він намагається передавати стиль мови оригіналу підкреслено народно-розмовною (так! – О. С., Т. Ц.-С.) манерою з широким залученням діалектних і просторічних явищ східнополіських (точніше, північносумських) говірок, що призводить до затуманення сміливих думок автора, робить новели нудними, позбавленими правди життя»⁷. Можна припустити, що питання доцільності залучення діалектизмів до мови художньої літератури ніколи не буде однозначно розв’язане, оскільки учасники дискусії матимуть багато аргументів за і проти використання цих одиниць в оригінальних творах, проте в наведеній цитаті найбільшу увагу привертає трактування „діалектних і просторічних (???) східнополіських” складників тексту як елементів *дейнтелектуалізації*. Іншими словами, на думку автора відгуку, діалектизми не здатні адекватно передавати зміст, вони неживі, неактуальні, нецікаві, непотрібні... Синоніми можна нанизувати аж до безкінечності, а за цим усім криється фраза *вони не мають права на життя*. Таке ставлення до явищ діалектного походження в художній літературі назагал властиве російській традиції, а значно ширше – масовій свідомості носіїв російської мови (висміювання діалектного мовлення – улюблений прийом гумористів та різних естрадних номерів), тим-то воно стало панівним і в офіційному узусі УРСР, на протигагу реальності, у якій українська мова збереглася й активно функціонувала саме в діалектній формі.

Ставлення до застарілої лексики було аналогічним. Скажімо, у своїй рецензії А. Могила наводить цілий список одиниць, дібраних з Лукашевого перекладу, що „наснажений діалектно-просторічними й архаїчними лексемами, фразеологічними зворотами й синтаксичними сполуками”. Навпроти прикладу *тросе нахольків* у дужках додає коментар „це слово душу вивертає»⁸.

⁶ Стріха М. Зазнач. праця. – С. 131.

⁷ Могила А. П. Рецензія на переклад з італійської мови „Декамерона” Джованні Боккаччо, виконаний українською мовою М. Лукашем / А. П. Могила // Боккаччо Дж. Декамерон [З італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редагування Л. ЧервATENKA]. – К.: Вид. центр „Просвіта”, 2006. – С. 131.

⁸ Могила А. П. Зазнач. праця. – С. 137.

Причини виникнення такої емоційної оцінки в офіційному тексті нині важко зрозуміти, але загальну тенденцію вона передає напрочуд виразно. Натомість Г. Кочур у передмові до видання „Декамерона” 1964 р. з цього приводу зауважив, що „перекладач тільки тоді повинен користуватися з цього права (архаїзувати мову. – О. С., Т. Ц.-С.) й тільки тоді брати на себе цей обов’язок, коли він бездоганно знає рідну мову не лише в сучасній її стадії, а й в історичному розвитку. Може, тому архаїзовані переклади – велика рідкість”⁹. У цій інтерпретації вдале вживання архаїзмів і діалектизмів потрактовано як ознаку високої майстерності. Властиво, саме співвідношення цих одиниць до стилістично нейтральних загальнонаціональних засобів і визначає стильову форму перекладу.

„Декамерона” Дж. Боккаччо М. Лукаш „починав перекладати кількома наворотами, відтворюючи його цілком сучасною, то надто архаїзованою мовою, аж поки не напав на правдиве русло, в якому заграло вічне море Джованні Боккаччо”, – зауважував А. Перепадя¹⁰. Щоправда, тут не зовсім зрозуміло про який варіант перекладу „Декамерона” йдеться, адже ці слова надруковані 1965-го – через рік після виходу у світ першого видання Лукашевого перекладу, що зазнав значних редакторських коригувань. А. Перепадя, безумовно, знав про існування неспроскрибованого варіанта, який вийшов друком, як твердять видавці, тільки 2006 р. Між стереотипним виданням радянських часів, що передруковувалося й у пострадянські літа, і виданням 2006 р. (далі – „Декамерон-П”) існує чимало розбіжностей, зокрема в „Декамероні-П” діалектні й архаїчні риси не так затерті. Це помітно навіть на прикладі одного абзацу:

Сі слова припали товариству до душі, і на перший день усі одностайно обрали за старшу Пампінею. Філомена, чувши не раз, яке почесне листя з лавра і скільки поваги додає воно тим, кого ним достойно увінчано, підбігла хутенько до лавровини, зірвала кілька віточок, звилла прехороший вінок та й поклала на голову Пампінеї. З того часу, поки й держалося товариство, сей вінок був для будь-кого ознакою королівської влади чи старшинування [Боккаччо I, 41].

Сі слова припали товариству до душі, і на первий день усі

⁹ Кочур Г. Джованні Боккаччо / Григорій Кочур // Боккаччо Дж. Декамерон [З італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редактування Л. Череватенка]. – К.: Вид. центр „Просвіта”, 2006. – С. 171.

¹⁰ Перепадя А. В робітні майстра / Анатоль Перепадя // Боккаччо Дж. Декамерон [З італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редактування Л. Череватенка]. – К.: Вид. центр „Просвіта”, 2006. – С. 179.

одностайне обібрали за старшу Пампіню. Філомена, чувши не раз, яке почесне листє з лавру і скілько поваги додає воно тим, кого ним достойно увінчано, підбігла хуменько до лавровини, зорвала кілька віточок, звила прехороший вінок та й поклала на голову Пампінєї. З того часу, поки й держалося товариство, сей вінок був для будь-кого ознакою королівської влади чи старшинування [Боккаччо II, 229].

Як бачимо, у стереотипному виданні словоформи *первий, одностайне, обібрали, листє, скілько, зорвала* замінено на сучасні літературні.

Щоправда, не знаємо, наскільки й „Декамерон-II” правдиво відбиває Лукашів варіант, адже в надрукованій книжці, цілком вірогідно, наявні редакторські доповнення. Скажімо, у розгляданому тексті послідовно вживано літеру *г* (не тільки в загальних, а й у власних назвах: *гречний, танок, гуля, дзитарі Патаніно, Агілільф, Філіпелло Фігінольфі* та ін.), що була офіційно повернута до української абетки тільки 1990 р. Невже й у Лукашевому рукописі вона використана? Якщо так, то маємо сміливий приклад широкого застосування опальної графеми в добу, коли на відповідному рівні питання про її відновлення навіть не порушувалося. Ми не знаємо, чи зберігся авторський рукопис перекладу „Фауста” та інших Лукашевих текстів, адже, цілком імовірно, незредаговані твори істотно розширили б наші знання про межі й принципи конструювання ідіолекту перекладача. Не можна в жодному разі применшувати значення редакторської праці (у багатьох випадках редагування поліпшує текст, надто, коли він невправно написаний), проте на прикладі історії виходу у світ перекладів М. Лукаша видно, що кінцевий результат не завжди відбиває авторський задум. Порівняння первісного авторського тексту та надрукованого варіанта – окрема важлива й розлога тема для філологічних студій, за якими велике майбутнє, хоч і перешкод на цьому шляху буде немало.

Певна річ, М. Лукаш застосовує своє глибинне знання української мови різних часових і територіальних зрізів для конструювання „особливого” тексту тільки в тих перекладах, що надавалися до мовного експерименту, адже ні в перекладі „Першого удару” А. Стіля, ні у витлумаченні по-українському М. Горького та деяких інших творів часто використати Лукашеві принципи створення лінгвального середовища було просто неможливо через опірність оригіналу (передавати діалектну лексикою мову французьких комуністів не випадало), а от у перекладах світової класики, пов’язаної з віддаленими епохами, талант Майстра об’єднувати раритети та живомовні елементи проявився сповна. Його переклади з Дж. Боккаччо, М. Сервантеса

де Сааведри, Й.-В. Гете та деякі інші „мають таку багаторівневу „українську структуру”, що навіть зображення чужого культурного середовища або й різнопланова фоновіа інформація, закладена в перекладах, не притлумлює численних асоціативних зв’язків, породжених в уяві читача завдяки тексту”¹¹.

Пошук виразальних засобів поліського походження в мові перекладів М. Лукаша не такий простий, як може здатися на перший погляд, адже деякі залучені до аналізу одиниці можуть містити фонетичні й морфологічні риси, що властиві й поліському ареалові, і деяким говорах південно-західного / південно-східного нарічч. Наприклад, іменники середнього роду із закінченням -'а типу жи'т'а, ли'ст'а, на'с'ін'а, з'іл'а, ве'с'іл'а, ш'част'а в багатьох діалектних системах поліського та південно-західного ареалів мають закінчення -'е (жи'т'е, ли'ст'е, на'с'ін'е, з'іл'е, ве'с'іл'е, ш'част'е), а прийменник од функціонує як у північному наріччі, так і в закарпатському й середньонадніпрянському говорах, нестягнені форми прикметників і займенників жіночого та середнього роду (зе'ленайа, ху'дайа, тайа, с'айа, добройе тощо) властиві багатьом говіркам північного наріччя та закарпатського діалекту¹² та ін. У цій статті як елементи поліського походження в мові перекладу кваліфіковано одиниці, що містять „стандартний” набір морфологічних і фонетичних рис, хоч, можливо, М. Лукаш, використовуючи такі словоформи, хотів цим підкреслити не тільки північноукраїнський струмінь у перекладному літературному творі, а й, скажімо, широкі полісько-карпатські паралелі. Проте з погляду історії української літературної мови більшість наведених тут прикладів сприймані саме як елементи північного наріччя.

Перекладні тексти „Декамерона” Дж. Боккаччо, „Дон Кіхота” М. Сервантеса де Сааведри та „Фауста” Й.-В. Гете також тісно пов’язані з книжними традиціями попередніх епох і української мови, і оригіналів. Скажімо, італійський та іспанський тексти містять таку кількість архаїчних складників на різних рівнях, що в багатьох випадках без фахового коментаря вони просто незрозумілі для сучасних носіїв італійської та іспанської мов. „Боккаччо писав живою флорентійською мовою. Це правда, – зауважував сам М. Лукаш, – але нащадки флорентійців <...> без особливих пояснень бачать, наскільки ця мова застаріла. І тому відчуття такої

¹¹ Скопненко О., Цимбалюк-Скопненко Т. Паремії в перекладах Миколи Лукаша : зіставний аспект / Олександр Скопненко, Тетяна Цимбалюк-Скопненко // Українська мова. – 2006. – № 4. – С. 26.

¹² Докладніше див.: Матвіяс І. Г. Українська мова та її говори / І. Г. Матвіяс. – К. : Наукова думка, 1990. – С. 44–105, 114–119 та ін.

застарілої, на мою думку, необхідно створити і в перекладі”¹³. М. Лукаш *конструював* українське паракнижне / парাপростомовне середовище, що завдяки своїй стилізації мало б *створювати відчуття* далекої доби, а для цього діалектні елементи, часто використовувані у фольклорних творах, у поєднанні з архаїзмами придатні якнайкраще. Л. Череватенко з цього приводу зазначає: „Доводиться доволі часто чути предивне твердження, нібито „Декамерон” перекладено українською мовою XIV століття. Ні, справа тут набагато складніша і заманливіша”. М. Лукаш був не стільки представником тієї мови, „він, власне, сам її контамінував, зіпсував до купи, якщо хочете, винайшов”¹⁴.

В основі такого підходу, напевно, лежала ідея, що діалектна база літературної мови часто змінна, про це свідчать численні приклади з історії європейських ідіомів. Цілком вірогідно, що думка про ненадніпрянську (поліську!) діалектну базу староукраїнської літературної мови – сучасниці створення залучених до перекладу оригіналів світової класики – також допомогла М. Лукашеві виробити принципи формування „власного” ідіому. Певна річ, Лукашів ідіолект, незважаючи на його різні діалектні та архаїчні складники, у жодному разі не можна ототожнювати з якимось діалектом чи сумніватися в його належності до української літературної мови ХХ ст. Це особливим чином сконструйований ідіом, багатий на асоціативні зв’язки й ремінісценції з фольклорних та оригінальних українських творів, створених упродовж кількох століть.

Серед проаналізованих текстів виявлено різні одиниці з фонетичними й морфологічними рисами, властивими діалектним системам північного наріччя української мови, зокрема:

1. Лексеми зі збереженим давнім [o] в ненаголошеному закритому складі: *зорвати* (*Філомена* <...> *зорвала кілька віточок* [Боккаччо II, 229]). Разом з тим засвідчено й форми з *i* – *зірватися*: (<...> *коли се зірвалися супрутнії вітри* [Боккаччо II, с. 318]). В останньому прикладі словоформа *зірватися* вживана як у „Декамероні-II”, так і в „Декамероні-I” [Боккаччо I, с. 120].

У деяких випадках написання *o* виявлено й у наголошеній позиції: *возьмутъ*: (*возьмутъ, було, мари та й несуть хушенько* [Боккаччо II, с. 221–222]). У „Декамероні-I” в наведеному реченні надруковано *візьмутъ* [Боккаччо I, с. 34]. Проте в тексті

¹³ Череватенко Л. [передмова :] „Вже хоч як, а нудьги од сього не буде!” / Леонід Череватенко // Боккаччо Дж. Декамерон [З італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редагування Л. Череватенка]. – К.: Вид. центр „Просвіта”, 2006. – С. 7.

¹⁴ Там само. – С. 9.

„Декамерона-ІІ” наявні й форми з *i* в розгляданій позиції (якщо ти візьмешся за сю справу [Боккаччо ІІ, с. 233]).

2. Займенники з приставним приголосним [й] замість [н]: за іми: (Перемкнулись через річку, тільки смуга за іми лягла [Боккаччо ІІ, с. 279]). У „Декамероні-І” замість цього прикладу подано фразу за ними [Боккаччо І, с. 83]. Проте в „Декамероні-ІІ”, наскільки вдалося дослідити, форми з *n* переважають: (немов за ними гналося стосоткрат дияволів [Боккаччо ІІ, с. 304]).

3. Прийменник *od* та лексеми з приростком *od-*: од: (<...> *Емілія, діждавши кінця історії, почала на знак од королеви своє оповідання* [Боккаччо ІІ, с. 305]; *запросили од щирого серця обох подорожніх* [Сервантес, с. 62]); одчинити: (*От одчинили ті люде віко* [Боккаччо ІІ, с. 304]); оддати: (*оддам Марісанчу за кого схочу* [Сервантес, с. 361]) та ін. Проте в обох досліджуваних текстах „Декамерона” наявна також форма від: (<...> *вони, перше як до столу сісти, низенько вклонилися господареві та господині і від імену Аррігетта дякували їм* [Боккаччо ІІ, с. 316]). Пор.: *Промовивши таку річ од імени панії, він відповідав їй уже сам за себе* [Боккаччо ІІ, с. 399]).

4. Іменники середнього роду зі збереженим давнім закінченням -'e': життє: (*Природним же правом кожного народженого є підтримувати, охороняти і обороняти якомога своє життє* [Боккаччо ІІ, с. 224]); убраннє: (*Вона була одягнена в чорне жалобне убраннє і дуже засмучена* [Боккаччо ІІ, с. 426]); вигнаннє: (*Граф Антверпенський, несправедливо звинувачений, іде в вигнаннє і лишає дітей своїх в Англії в різних місцях* [Боккаччо ІІ, с. 334]). У „Декамероні-І” не тільки в цій частині тексту [Боккаччо І, с. 37, с. 218, 135], а й узагалі не знайдено подібних форм. Не виявлено розгляданих одиниць і в мові перекладу „Дон Кіхота” й „Фауста”.

5. Іменники з початковим (приставним) голосним [i] перед приростком *z-*: ізрадіти: (*Ізрадівши, чернець і каже* [Боккаччо ІІ, с. 236]); іздумати, ізгадати: (*—Мадонно, як іздумаю, що тільки дякуючи вам при життю я лишився, як ізгадаю, од якої напасти ви мене порятували, то був би я посліднім лобурякою, якби не похопився догодити вам у всьому; тож уволіте вашу волю, обніміте мене й поцілуйте, а я вас обійму й поцілую з дорожою душею* [Боккаччо ІІ, с. 282]). Цікаво, що форми з *iz-* наявні як у тексті „Декамерона-І”, так і в „Декамероні-ІІ”. Уживані вони й у тексті „Фауста” (*На староощах ізнов ума рішивсь* [Гете, с. 333]), „Дон Кіхота” (<...> *ісзунувся бідаха з глузду* [Сервантес, с. 25]) та „Овечої криниці” (*Ізнову я прийшов до вас, Діано* [Лопе де Вега, с. 199]).

6. Займенники нестягненого типу на *-oie* в однині: теє (<...> *і хоч люде статечні, які про теє знали* [Боккаччо ІІ, с. 214]; *А я ж*

чув, що тее царство має понад двадцять тисяч миль кружини [Сервантес, с. 197]). Словоформу теє засвідчено як у тексті „Декамерона-I”, так і в „Декамероні-II”, хоч в обох варіантах наявні й написання те.

8. Указівні займенники сей, ся, се: (*А щоб кожен міг зазнати і ваготи турбот, і втіхи од старишнунання, і щоб нікого не брали дурно завидки ні на те, ні на те, вважаю я, що найкраще нам усім по черзі мати на один день сей тягар і сю шанобу* [Боккаччо II, с. 229]; *На се чернець сказав* [Боккаччо II, с. 236]; *Скажу тобі тільки, що, мабуть, небо позаздрило мені того добра, яке подала в мої руки щаслива доля, або (се річ майже певна), що сей замок, як я вже тобі говорив, зачарований* [Сервантес, с. 92]). Словоформи се, ся, сей засвідчено як у тексті „Декамерона-I”, так і в „Декамероні-II”.

Упродовж останніх двох десятиліть вивчення творчості М. Лукаша помітно активізувалося, про що свідчать численні статті та кілька захищених перекладознавчих дисертацій. Проте перед мовознавцями постає ще багато нерозв’язаних проблем у цій галузі, адже перекладач, створюючи український текст, завжди мав перед собою чужомовну площину оригіналу, що диктувала стилістичні пріоритети. Це істотно ускладнює об’єкт дослідження, бо, власне кажучи, треба розглядати щонайменше 19 площин: українську й ті 18 мов, з яких М. Лукаш перекладав. Подальше вивчення діалектних елементів Лукашевої мови дасть змогу збагнути деякі механізми стилізації як один із методів конструювання ідіолекту Майстра.

Джерела

Боккаччо I – Боккаччо Дж. Декамерон / Джованні Боккаччо ; [пер. з італ. М. Лукаш]. – К. : Дніпро, 1985. – 661 с.

Боккаччо II – Боккаччо Дж. Декамерон / Джованні Боккаччо ; [з італ. пер. М. Лукаш; упорядкув., редагування Л. Череватенка]. – К. : Вид. центр „Просвіта”, 2006. – 896 с.

Гете – Гете Йоганн Вольфганг. Фауст : [трагедія] / Йоганн Вольфганг Гете ; [пер. з нім. М. Лукаш]. – К. : Дніпро, 1981. – 540 с.

Лопе де Вега – Вега Карпіо Лопе Фелікс де. Овеча криниця. Собака на сні / Фелікс Лопе де Вега ; [пер. з ісп. М. Лукаш]. – К. : Держлітвидав УРСР, 1962. – 359 с.

Сервантес – Сервантес Сааведра Мігель де. Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі / Мігель Сервантес де Сааведра ; [пер. з ісп. М. Лукаш, А. Перепадя]. – К. : Дніпро, 1995. – 703 с.

Александр Скопненко, Татяна Цимбалюк-Скопненко

Элементы Северноукраинского происхождения в языке перевода Микола Лукаша

В статье проанализирована роль элементов полесского происхождения в языке переводов Микола Лукаша. На примерах, отобранных из переводов М. Лукаша, показано специфику функционирования этих единиц в переводных текстах.

Ключевые слова: язык перевода, история украинского литературного языка, северное наречие украинского языка, староукраинский язык, диалектизм, архаизм.

***Oleksandr Skopnenko, Tetyana Tsybalyuk-Skopnenko
Elements of the Ukrainian Northern origin in Mykola Lukash's translations***

The article analyzes the role of elements of Polesye origin in Mykola Lukash's translations. These elements specific character in the translated texts is revealed in the paper.

Key words: language of translation, history of literary Ukrainian, north dialect of Ukrainian, Ukrainian literary language, Old Ukrainian language, dialecticism, archaism.